

C.Yəhyanın “Fərəh bazası” əsərinin bədii və semantik təhlili**Mansirova Şəhanə Zülfüqar qızı**

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetin nəzdində

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kolleci

müəllim

Bakı, Azərbaycan

Xülasə. Təsviri sənətdə bədii əsər yalnız zahiri gözəlliyin və gerçəkliyin təsviri deyil, eyni zamanda insanın daxili aləmini, emosional vəziyyətini, təbiətlə münasibətini və fəlsəfi düşüncələrini ifadə edən mürəkkəb semiotik sistemdir. “Fərəh bazası” adlı əsər də bu baxımdan çoxqatlı məna strukturu ilə seçilir. Əsərdə qadın obrazı, balıq, ağac və kök sistemi, yaşıl bitki formaları, uğur böcəyi, meyvə, ornamental elementlər və yuxunu xatırladan qapalı göz motivləri vahid kompozisiya daxilində birləşdirilmişdir. Əsərin əsas semantik istiqaməti insan, təbiət, həyat, daxili harmoniya və fərəh anlayışlarının qarşılıqlı əlaqəsi üzərində qurulur.

Əsərdə realistik təsvirlərlə yanaşı, simvolik və dekorativ ifadə vasitələrinin sintezi müşahidə olunur. Kompozisiyanın dairəvi quruluşu həyatın dövrü xarakterini, bütövlüyü və davamlılığını xatırladır. Mərkəzdə yerləşdirilən qadın fiquru isə bu simvolik dünyanın əsas emosional daşıyıcısı kimi çıxış edir. Əsərin rəng həlli, xüsusilə mavi, yaşıl, torpaq və açıq bej tonlarının qarşılıqlı əlaqəsi, sakitlik, təbiilik, ümid və yenilənmə ideyalarını gücləndirir.

Açar sözlər: “Fərəh bazası”, təsviri sənət, semantika, simvol, qadın obrazı, balıq, ağac, təbiət, rəng, kompozisiya, fəlsəfi məna, dekorativlik.

Abstract. In fine art, an artwork is not merely a representation of external beauty and reality, but also a complex semiotic system that expresses the inner world of a person, emotional state, relationship with nature, and philosophical reflections. The artwork “Fareh Bazasi” is distinguished by its multilayered semantic structure in this respect. The female figure, fish, tree and root system, green plant forms, ladybug, fruit, ornamental elements, and closed-eye motifs reminiscent of sleep are combined within a unified composition. The main semantic direction of the artwork is based on the interrelationship between the concepts of human being, nature, life, inner harmony, and joy.

Alongside realistic representations, the artwork demonstrates a synthesis of symbolic and decorative means of expression. The circular structure of the composition evokes the cyclical nature of life, wholeness, and continuity. The female figure placed at the center serves as the main emotional carrier of this symbolic world. The color scheme of the artwork, particularly the interaction of blue, green, earthy, and light beige tones, reinforces the ideas of tranquility, naturalness, hope, and renewal.

Keywords: “Fareh Bazasi”, fine art, semantics, symbol, female figure, fish, tree, nature, color, composition, philosophical meaning, decorativeness.